

3. Butynets, F. F. (2009). *Bukhhalterskyi finansovyi oblik [Financial record-keeping]*. Zhytomyr: PP "Ruta" [in Ukrainian].
4. Hospodarskyi kodeks Ukrayny [Commercial code of Ukraine]. (n.d.). zakon4.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15> [in Ukrainian].
5. Hrabova, N. M. (2005). *Teoriia bukhhalterskoho obliku: pidruchnyk [Theory of record-keeping]*. Kyiv: A.S.K. [in Ukrainian].
6. Hospodarskyi kodeks Ukrayny [Internal revenue code of Ukraine]. (n.d.). zakon2.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> [in Ukrainian].
7. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 19 «Ob'iednannia pidpriemstv» [Position (standard) of record-keeping 19 "Association of enterprises"].(n.d.). zakon4.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/0499-99> [in Ukrainian].
8. Tsyvilnyi kodeks Ukrayny [Civil code of Ukraine]. (n.d.). zakon4.rada.gov.ua. Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15> [in Ukrainian].

Natalia Brazlia, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Cherkasy State Technological University, Cherkasy, Ukraine

Olga Shinkarenko, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Cherkassy Institute of Banking of University of Banking of the National Bank of Ukraine (Kyiv), Cherkassy, Ukraine

The Peculiarities of Implementation of Barter Operations in the Current Economic Environment

The purpose of this article is the study of the methodological and theoretical positions of the implementation of barter transactions in modern conditions.

In the article the essence of barter transactions and the specifics of their implementation and taxation in accordance with the requirements of applicable law. In the accounting system distinguishes between the following types of barter transactions as the exchange of similar assets; exchange of dissimilar assets. When accounting for similar assets, the enterprise may not reflect the appearance of the revenues and expenditures associated with the implementation. When no exchange of similar assets, the company arise revenues and costs associated with implementation.

It is concluded that barter trade undermines the stability of the monetary unit, reduces the amount of taxes to the budget, and the like, so it is undesirable. Barter trade in content contradictory, because on the one hand, expanding trade and limits its barter transaction. The disadvantage of barter is that, in exchange, the country no longer receive foreign currency. But these operations take place in case of insufficiency of the enterprises of funds for payments for goods (works, services).

barter transaction, similar assets, dissimilar assets, contract prices, indicative prices

Одержано 22.04.15

УДК 657.37:658.012.12

С. Л. Демиденко, канд. екон. наук

Черкаський державний технологічний університет, Черкаси, Україна

Методичні підходи до стратегічного аналізу показників фінансової звітності

В статті розглянуто методичні підходи до стратегічного аналізу показників фінансової звітності та виокремлено їх роль у фінансовому прогнозуванні. Визначено мету стратегічного аналізу показників фінансової звітності, розроблено послідовність їх прогнозування. Наведено модель прогнозної фінансової звітності, яка базується на прогнозах доходів, матеріальних витрат, витрат з оплати праці, адміністративних витрат, витрат на збут та інших. Обґрунтовано зв'язок фінансових звітів зі складовими елементами бізнесу.

стратегічний аналіз, фінансова звітність, фінансове прогнозування, баланс, фінансові результати, грошові кошти

© С. Л. Демиденко, 2015

С. Л. Демиденко, канд. екон. наук

Черкаський державний технологічний університет, Черкаси, Україна

Методические подходы к стратегическому анализу показателей финансовой отчетности

В статье рассмотрены методические подходы к стратегическому анализу показателей финансовой отчетности и выделена их роль в финансовом прогнозировании. Определена цель стратегического анализа показателей финансовой отчетности, разработана последовательность их прогнозирования. Приведена модель прогнозной финансовой отчетности, которая базируется на прогнозах доходов, материальных затрат, затрат на оплату труда, административных затрат, затрат на реализацию и других. Обоснована связь финансовых отчетов с составляющими элементами бизнеса.

стратегический анализ, финансовая отчетность, финансовое прогнозирование, баланс, финансовые результаты, денежные средства

Постановка проблеми. Ефективна діяльність підприємств в умовах ринкової економіки в значній мірі залежить від того, наскільки достовірно вони передбачають довгострокову і короткострокову перспективу свого розвитку. Одним з основних методів фінансового механізму слід вважати фінансове прогнозування, важливим етапом якого є стратегічний аналіз та прогнозна оцінка ефективності діяльності підприємства і управління його фінансовими ресурсами. Тому дослідження сучасних методичних підходів до стратегічного аналізу показників фінансової звітності, які передбачають розробку і реалізацію більш гнучких методик, спрямованих на оптимальніше співвідношення прогнозованих фінансових показників є актуальним завданням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам фінансового прогнозування та стратегічного аналізу фінансової звітності приділяють значну увагу як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. Так, метод прогнозування фінансових потреб, в основі якого лежать прогнозовані фінансові звіти, розглядається в працях Є. Брігхема [1], стратегічний аналіз та моделі прогнозної фінансової звітності – в роботах Т. Головко і С. Сагової [2], методика та методи прогнозування фінансових показників – в працях Л. Лахтіонової [4], послідовність розробки прогнозних фінансових звітів – в працях А. Поддерьогіна [6]. У той же час недостатньо висвітлені питання удосконалення методики стратегічного аналізу показників фінансової звітності підприємства.

Постановка завдання. Метою написання статті є дослідження існуючих методичних підходів до стратегічного аналізу показників фінансової звітності та обґрунтування зв'язку фінансових звітів зі складовими елементами бізнесу.

Виклад основного матеріалу. Оцінка перспектив розвитку підприємства на основі аналізу кон'юнктури ринку, зміни ринкових умов на майбутній період передбачає прогнозування діяльності підприємства. Обґрунтування фінансових показників, здійснених фінансових операцій і результативність господарських рішень досягаються завдяки фінансовому прогнозуванню. Фактично прогнозування показників фінансової звітності повинно передувати плануванню і оцінювати низку варіантів. За допомогою планування конкретизуються намічені прогнози, визначається конкретні шляхи, показники, взаємозв'язані завдання, послідовність їх реалізації, а також методи, що сприяють досягненню обраної мети. Основною відмінністю прогнозу від плану є те, що прогнозуються ті показники, якими підприємство не має можливостей керувати.

Основним джерелом інформації про фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання є фінансова звітність підприємства. Згідно національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» фінансова звітність – бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [5]. Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для

прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства. Фінансова звітність складається з: балансу (звіту про фінансовий стан) (далі – баланс), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) (далі – звіт про фінансові результати), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал і приміток до фінансової звітності.

Щодо процесу здійснення фінансово-господарської діяльності розрізняють історичну і прогнозну фінансові звітності підприємства. Історична звітність фіксує результати господарювання за визначений період. Прогнозна фінансова звітність формується до початку господарської діяльності відповідно до обраної стратегії підприємства.

Метою стратегічного аналізу показників фінансової звітності є обґрунтування фінансових планів підприємства, виявлення слабких місць у фінансових операціях та їх усунення, визначення ефективного вкладання коштів та ресурсів, а також коригування напрямків майбутньої діяльності підприємства. Стратегічний аналіз фінансової звітності пропонується здійснювати в такій послідовності:

- скласти та оцінити прогнозний звіт про фінансові результати;
- вивчити прогнозний баланс;
- порівняти джерела та напрямки використання і розміщення коштів в майбутньому періоді;
- проаналізувати зв'язок звіту про фінансові результати та балансу за допомогою фінансових коефіцієнтів.

Прогнозування фінансових звітів включає як дослідження минулих тенденцій, так і передбачення майбутнього розміру виручки, витрат, інших доходів і витрат. Прогнозна інформація щодо майбутньої фінансово-господарської діяльності підприємства базується на прогнозі збути продукції. Збут – це продаж продукції виробничого підприємства в рамках обраної стратегії маркетингу. Прогнозування збути є цілеспрямованим процесом перетворення потоків ресурсів в корисну продукцію. Прогноз збути (продажу) продукції включає визначення основних об'ємних показників діяльності підприємства і здійснюється на основі прогнозу попиту споживачів. Збутовий потенціал підприємства формує виробничі потужності, які, в свою чергу, визначають необхідні витрати, потребу в персоналі, а зрештою – фінансовий план. На основі обсягу збути формується виробнича програма діяльності, визначається обсяг закупівель сировини, матеріалів, напівфабрикатів, придбання устаткування, строки їх постачання, укладываються господарські угоди.

Прогноз обсягу продажу, який є початком усього процесу прогнозування, дає змогу отримати таку інформацію:

- передбачувані затрати на здійснення мети планування або видатки, які пов'язані з реалізацією продукції і маркетинговими рішеннями;
- передбачуваний обсяг робіт, що складений у календарний план при плануванні потреби у трудових і матеріальних ресурсах та організації їх використання.

За даними прогнозу збути і попиту споживачів виробничий відділ розробляє плани обсягу та структури виробництва продукції, забезпечення виробничими ресурсами, розраховує витрати виробництва; відділ збути планує витрати на збут. Робота фінансового відділу полягає у формуванні системи фінансових показників, прогнозної фінансової звітності та розробці стратегії розвитку підприємства. Відповідно до обраної стратегії розробляються прогнозні моделі складових елементів бізнесу.

Значна зміна ситуації, яка має вплив на збут продукції, потребує коригування прогнозу збути та системи прогнозних показників фінансової звітності підприємства. Тенденції зміни і передбачення майбутніх фінансових показників можуть

бути виявлені різними методами аналізу від простого дослідження характерних рис, які наглядно розрізняють, до застосування різноманітних статистичних методів з метою побудови тренду для використання його як бази для висновків про майбутній стан підприємства.

Для підвищення точності прогнозування обсягів продажу аналітикам і менеджерам підприємства необхідно постійно вивчати ринок, визначати зміни потреб споживачів, стежити за діями конкурентів, шукати і знаходити взаємозв'язки і закономірності. Чим достовірніше така інформація, тим більш точним буде прогноз. Схема прогнозу показників фінансової звітності та їхній зв'язок зі складовими елементами бізнесу є основою визначення методичних підходів та послідовності прогнозування фінансових звітів (рис. 1).

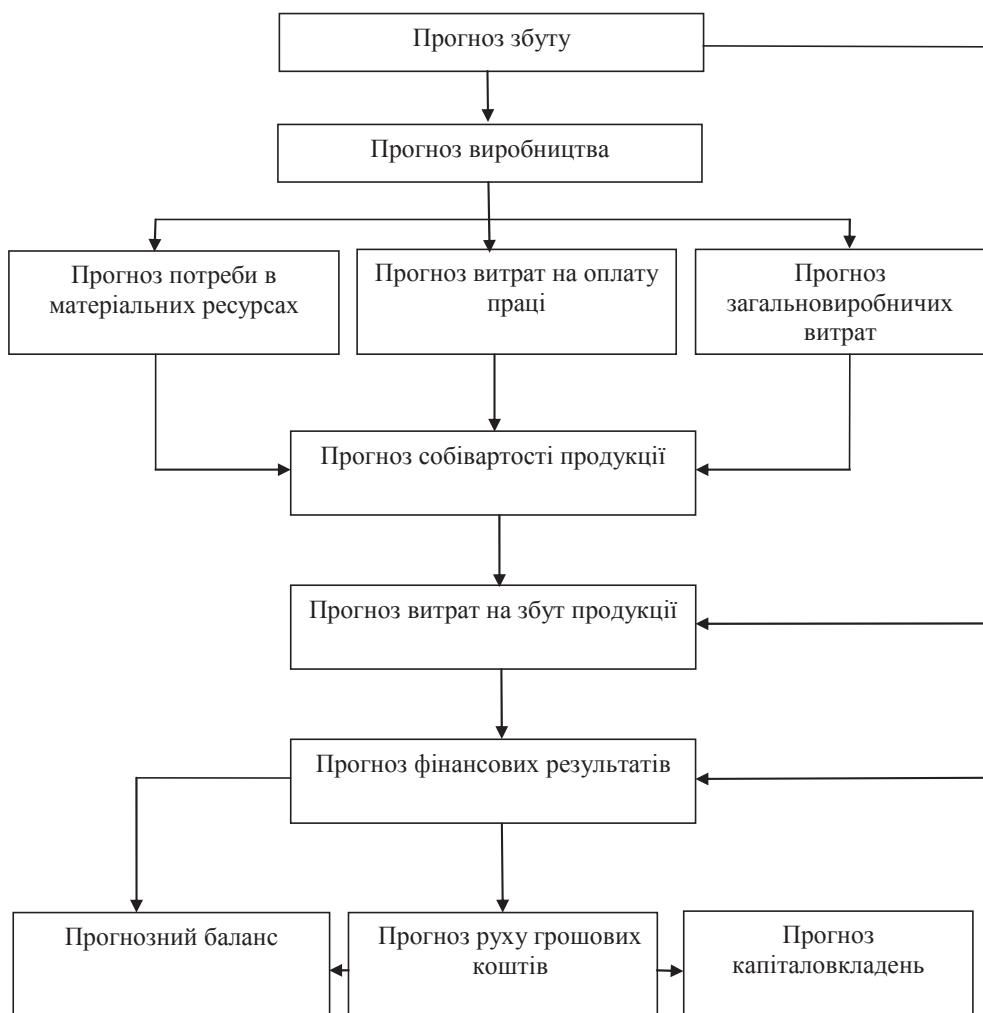

Рисунок1 – Схема прогнозу показників фінансової звітності та їхній зв'язок зі складовими елементами бізнесу

Джерело: складено автором з використанням даних [2, с.100].

«Прогнозна фінансова звітність являє собою узагальнючу фінансову модель, побудовану на основі окремих моделей різних господарських задач. Мета складання прогнозної фінансової звітності — показати майбутній фінансовий стан підприємства через визначений проміжок часу» [4, с.335]. Складанням річних прогнозних фінансових звітів займаються фінансові служби підприємства.

Значний інтерес викликає питання про напрями і специфіку застосування прогнозної моделі на рівні підприємства. Вихідною моделлю прогнозної фінансової звітності є балансове рівняння, яке лежить в основі історичної фінансової звітності, на підставі якої прогнозуються на наступний період показники майбутньої звітності. Як відомо з бухгалтерського обліку, вартість активів підприємства повинна дорівнювати вартості його пасивів, які складаються з власного капіталу і зобов'язань. Отже, балансове рівняння має вигляд:

$$\text{АКТИВИ} = \text{ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ} + \text{ЗОБОВ'ЯЗАННЯ}$$

Моделі прогнозної фінансової звітності різняться за складом компонентів активів і зобов'язань балансового рівняння. Вони містять розрахункову інформацію прогнозного бухгалтерського балансу, прибутків і збитків, руху грошових коштів, структури капіталу та ін.

На думку А.М. Поддерьогіна, розробка прогнозних фінансових звітів є складним процесом фінансового прогнозування, який повинен здійснюватись у певній послідовності. Він включає складання таких бюджетів та фінансових звітів:

- бюджетів поточної діяльності;
- грошового бюджету;
- прогнозних фінансових звітів[6, с.432].

Складові частини фінансового прогнозування (бюджет поточної діяльності, грошовий бюджет, інвестиційний та фінансові плани, прогнозні фінансові звіти) тісно пов'язані між собою, оскільки будуються на основі однакових вихідних даних. Але при цьому прогнозування кожного фінансового звіту базується на своїй основі. Прогнозний звіт про фінансові результати та звіт про рух грошових коштів являють собою робочий план для всього підприємства в цілому, а прогнозний бухгалтерський баланс відображає сумарний вплив передбачуваних майбутніх управлінських рішень на фінансовий стан підприємства.

Прогнозний звіт про фінансові результати – форма фінансової звітності, складена на початок звітного періоду, яка відображає фінансовий результат запланованої діяльності. Цей звіт складають з метою врахування виплати податків на прибуток при відпліві у бюджеті коштів, отримання суми нерозподілених прибутків підприємства протягом року. Це перший з документів зведеного бюджету, котрий показує, який дохід планує отримати підприємство і які затрати при тому воно матиме. Звіт про фінансові результати складається на основі формування:

- бюджету доходів підприємства на прогнозний період з розподілом їх за видами діяльності (операційна, інвестиційна, фінансова) та за структурними підрозділами (центраторами доходів) підприємства;
- загального (агрегованого) бюджету доходів підприємства;
- бюджету витрат підприємства на прогнозний період з розподілом їх за видами діяльності та за структурними підрозділами (центраторами витрат);
- загального (агрегованого) бюджету витрат підприємства;
- загального бюджету доходів та витрат підприємства, що трансформується в прогнозний звіт про фінансові результати.

Потім здійснюється розрахунок фінансових показників на основі прогнозного звіту про фінансові результати та співставлення їх з очікуваними значеннями.

Прогнозний звіт про рух грошових коштів відображає потребу в грошових коштах, допомагає визначити, яку частину вільних коштів можна інвестувати і на який термін, дає змогу визначити потребу в кредитах, що дозволить підприємству отримати кредит на найвигідніших умовах. Основою управління коштами підприємства є прогнозування грошового потоку. Звіт про рух грошових коштів складається в

результаті проведення прогнозних операцій підприємства за видами його діяльності касовим методом. Послідовність формування звіту така:

- розмежування надходжень та витрат грошових коштів за видами діяльності підприємства;
- визначення розміру мінімального постійного залишку грошових коштів;
- встановлення точного часу виникнення грошових надходжень та витрат;
- формування надходжень (притоків) грошових коштів на основі загального (агрегованого) бюджету доходів підприємства, переведеної на касову базу;
- формування витрат (відтоків) грошових коштів на основі загального (агрегованого) бюджету витрат підприємства, переведеної на касову базу;
- координація за часом графіку надходжень і витрат грошових коштів;
- координація притоків та відтоків грошових коштів на основі фінансового та інвестиційного планів;
- узагальнення прогнозних надходжень і витрат грошових коштів в прогнозному грошовому бюджеті, який являє собою прогнозний звіт про рух грошових коштів;
- співставлення суми загального прогнозного притоку чи відтоку грошових коштів з сумаю прогнозного прибутку підприємства.

Прогнозний баланс є формою фінансової звітності, що містить інформацію про майбутній стан підприємства, який очікується внаслідок запланованих операцій. Прогнозний баланс допомагає розкрити окремі несприятливі фінансові проблеми, дозволяє здійснювати розрахунки різних фінансових показників, служить інструментом контролю речти бюджетів на майбутній період, допомагає визначити перспективні джерела фінансування і врахувати важливі обставини, що можуть вплинути на функціонування підприємства у прогнозному періоді. Бухгалтерський баланс складається на завершальному етапі прогнозування на основі:

- перенесення до журналу прогнозних господарських операцій підприємства інформації, представленої в загальних (агрегованих) бюджетах доходів і витрат підприємства;
- перенесення до журналу прогнозних господарських операцій інформації, представленої в прогнозному грошовому бюджеті;
- складання узагальненого прогнозного журналу господарських операцій підприємства;
- складання прогнозного бухгалтерського балансу на основі прогнозного журналу господарських операцій.

За даними прогнозного бухгалтерського балансу здійснюються розрахунки прогнозних фінансових коефіцієнтів та формування висновків про прогнозний фінансовий стан підприємства.

Прогнозні фінансові звіти пропонується використовувати для оцінки потреб у зовнішніх джерелах фінансування. При цьому проектиуються потреби в активах на поточний період, потім зобов'язання та власний капітал, що будуть утворені за нормальніх умов функціонування. Після цього віднімаються спроектовані пасиви від необхідних активів для визначення додатково необхідних фондів. Різниця між активами і пасивами у прогнозному балансі підприємства називається додатково необхідними фондами. Якщо пасиви перевищують активи виникає потреба у додатковому фінансуванні з метою досягнення намічених цілей.

У випадку, коли підприємство вирішує або проводити фінансування за рахунок залученого капіталу і його відсоткові витрати зростатимуть, або за рахунок випуску додаткових акцій, що призведе до підвищення суми дивідендів, відповідно відбудуться подальші зрушенні у статтях звіту про фінансові результати та у статтях балансу. Ці

зміни приведуть до фінансування «зворотного живлення», яке визначається як результат проведення дій із фінансування зростання активів, що впливає на звіт про фінансові результати і баланс. Отримані для фінансування нових активів зовнішні кошти створюють додаткові витрати, які мають бути відображені у звіті про фінансові результати та які занижують первісне прогнозування доповненнями до нерозподілених прибутків. Для розв'язання цієї проблеми пропонується прогнозувати додаткові витрати за нарахованими відсотками та додаткові дивідендні платежі, які можуть бути сплачені в результаті фінансування із зовнішніх джерел.

При проведенні стратегічного аналізу необхідно розробляти попередній прогноз, ґрунтуючись на продовженні минулих трендів і видів політики у майбутньому, що забезпечить керівників базовим прогнозом. Потім модифікується модель із метою визначення, який ефект матимуть різні виробничі плани, що можуть вплинути на фінансовий стан підприємства та його прибутки. Альтернативні виробничі плани можуть також розглядатися при різних темпах зростання обсягів продажу з використанням даної моделі.

Розглянуті моделі складання прогнозу засновані на прогнозі збуту продукції. Усі показники – затрати, джерела фінансування, прибутки, податки — розраховують виходячи із прогнозованого обсягу реалізації на майбутній період. Такий підхід застосовують, коли внутрішнє середовище бізнесу відносно стійке і зовнішні умови діяльності піддаються прогнозуванню.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження методичних підходів до стратегічного аналізу показників фінансової звітності дозволяє визначити прогнозну фінансову звітність як інтегровану прогнозну і бюджетну інформацію щодо ймовірної діяльності підприємства в майбутньому. Розробка прогнозних фінансових звітів – проектів майбутніх звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів та бухгалтерського балансу – базується на прогнозах доходів, матеріальних витрат, витрат з оплати праці, адміністративних витрат, витрат на збут та інших. Прогнозування складових елементів бізнесу, прибутків і витрат, точне визначення вартості виробництва і збуту кожного виробу дозволить підприємству спланувати прибуток та знизити ризикованість господарської діяльності. Таким чином, запорукою успішності будь-якого бізнесу є передбачення майбутнього фінансового стану підприємства, визначення очікуваного розміру його фінансування.

Список літератури

1. Брігем Е. Основи фінансового менеджменту: Пер. з англ. - К.: Молодь, 1997. – 1000 с.
2. Головко Т.В., Сагова С.В. Стратегічний аналіз: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. / За ред. М.В. Кужельного. - К.: КНЕУ, 2002. - 198 с.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996 – XIV (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=28&nreg=2755-17>.
4. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб’єктів господарювання: Монографія. – К.: КНЕУ, 2001.– 387 с.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07 лютого 2013 року № 73 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
6. Поддерьогін А.М. Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер. кол.авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддерьогін. — К.: КНЕУ, 2005. — 535 с.

References

1. Brighem, E. (1997). *Bases of financial management*. Kyiv: Molod [in Ukrainian].
2. Golovko, T.V. & Sagova, S.V. (2002). *Strategichniy analiz [Strategic analysis]*. M.V. Kuzhelnii (Ed.).

- Kyiv: KNEU [in Ukrainian].
3. Zakon Ukrayini «Pro buhgalterskiy oblik ta finansovu zvitnist v Ukrayini» vid 16 lipnya 1999 roku № 996 – XIV (iz zminami ta dopovnennyyami) [The Law of Ukraine "About Accountingand Financial Reporting in Ukraine" of July 16, 1999 №996 - XIV (amended)]. [zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=28&nreg=2755-17). Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=28&nreg=2755-17> [in Ukrainian].
4. Lahtionova, L.A. (2001). *Finansoviy analiz sub'ektiv gospodaryuvannya* [Financial analysis of businesses]. Kyiv: KNEU [in Ukrainian].
5. Natsionalne polozhennya (standart) buhgalterskogo obliku 1 «Zagalni vimogi do finansovoyi zvitnosti» vid 07 lyutogo 2013 roku № 73 [National Fundamentals (Standard) 1"General Requirements for Financial Reporting" of February 7, 2013 № 73]. zakon2.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> [in Ukrainian].
6. Podderogin, A.M. (2005). *Finansoviy menedzhment* [Financial management]. Kyiv: KNEU [in Ukrainian].

Svitlana Demydenko, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Cherkassy State Technological University, Cherkasy, Ukraine

Methodological Approaches to Strategic Analysis of Financial Statements

The article aims to study the existing methodological approaches to strategic analysis of financial statements indicators and to prove their relationship with the constituent elements of the business.

The paper proves that the substantiation of financial indicators, realized financial transactions and the effectiveness of economic decisions are reached through financial forecasting. Strategic analysis and prognostic evaluation of the effectiveness of a company's activity and the management by its financial resources are an important stage of the prediction. The aim and a sequence of strategic analysis of financial statements indicators are determined. The mechanism of financial statements forecasting is developed and their relationship with the constituent elements of the business is proved.

The study of methodological approaches to strategic analysis of financial statements indicators allows to determine predictive financial statements as an integrated predictive and budget information concerning expected future activity of the company. The development of predictive financial statements - projects of future income statement, cash flows statement and balance sheet - is based on forecasts of income, material costs, labor costs, costs of sales and others.

strategic analysis, financial statements, financial forecasting, balance sheet, financial results, cash

Одержано 29.04.15

УДК 657.36

М. М. Зюкова, доц., канд.екон.наук

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», Полтава, Україна

Становлення та сучасний стан бухгалтерського балансу

У статті проведено узагальнення основних етапів розвитку та становлення бухгалтерського балансу, а також теоретичних підходів до сутності балансу на основі наукових праць вчених. Здійснено оцінку змісту та структури Балансу (Звіту про фінансовий стан). Досліджено зміст та методику заповнення статей активу та пасиву балансу. Проведено критичну оцінку діючої форми балансу. Виокремлено зміни у структурі Балансу, що сприяли його оптимізації. Визначено шляхи удосконалення змісту та структури бухгалтерського балансу в напрямі підвищення його інформаційної змістовності та розширення аналітичних можливостей.

баланс, актив, пасив, капітал, балансова стаття

М. М. Зюкова, доц., канд.екон.наук

ВУЗ Укоопсоюза Полтавский университет экономики и торговли, Полтава, Украина

Становление и современное состояние бухгалтерского баланса

© М. М. Зюкова, 2015